

Původ materiálu

Tomáš Pavelka

Pořadí v lekci

23

Exodus 13,17–15,21

Postřehy pro učitelku

- **Aby lid nelitoval** Izraelci ovšem nakonec svou zemi stejně budou muset dobít, boji se nevyhnou. Je to jen odklad. Stejně tak, když nám Bůh usnadňuje náš život, když se nám problémy vyhýbají, není to proto, že jsme lepší křesťané, že nás má Bůh raději, ale proto, že na skutečný zápas víry ještě nejsme zralí. A opačně, když je náš život obtížný, když před námi stojí problémy, které se nám zdají nezvladatelné, znamená to zase, že už jsme ve víře dospělí a zralí tento zápas, s plným spolehnutím na Boha, podstoupit. Všimněme si také, že Bohu obecně nejsou blízké nejkratší cesty a jednoduchá řešení.
- **země Pelišťejců** Poprvé se objevují Pelišťejci (podle nich se jmenují dnešní Palestinci a Palestina). Pelišťejci zřejmě připluli na lodích z původní vlasti někde v Řecku, byli to asi původně nájezdníci. Jeden čas se jim dokonce podařilo obsadit celý Dolní Egypt. Byli vojensky velmi vyspělí, možná nejvyspělejší z árodů v oblasti. Hranice mezi Egyptem na jihu a Pelišteou na severu tedy zřejmě byla z obou stran dobře střežená, bylo tam zřejmě mnoho vojska. Jít tamtudy bylo jako vběhnout doprostřed válečné fronty.
- **rozdělení do bojových útvarů** Izraelci nejsou zběhové, neutíkají z domova, jdou za svobodou. A svoboda vždy potřebuje řád, jinak to není svoboda, ale třeštění. Svobodný je ten, kdo ví co chce, kdo má cíl a dovede se proto ovládat. Izraelci vycházejí rozdělení do oddílů i z prostého důvodu, že jinak by se ten dav (vychází celý národ) navzájem ušlapal, kdyby nešli organizovaně.

- **vynesete odtud s sebou mé kosti** Pokud jde o vzkříšení, je jistě jedno, kde bude naše tělo. Na druhou stranu, na zemi z člověka zůstávají opravdu jen kosti. Proto důstojně pohřbíváme naše bližní, v naději, že právě ty kosti ožijí. Izraelci berou Josefa s sebou v zárodku víry, že jeho kosti znovu ožijí – a kde jinde by měli ožít než v zemi zaslíbené, která je předobrazem Božího království? Že si Izraelci po čtyři sta letech pamatují Josefovo přání ukazuje, že vyjití z Egypta nebyla tak zcela překvapivá událost. Pamatovali si, že jednou mají z Egypta vyjít, jen tomu nikdo nevěřil.
- **ve dne v sloupu oblakovém, v noci ve sloupu ohnivém** Oblak chrání před sluncem a oheň prosvěcuje tmu. Mohli jít ve dne i v noci, ale hned potom čteme, kde se utábořili. To znamená, že Bůh s námi není jen občas, je v neděli a pod., kdykoliv k němu můžeme volat. Ale ani Izraelci nedjou pořád, stejně tak i my máme vyhrazený čas pro modlitbu a pro Bohoslužbu, i když je Bůh s námi stále. Bůh není nijak omezen v tom, kdy je schopen nás slyšet. Ale my jsme omezení v tom, kdy jsme schopni se na Boha soustředit a patřičně s ním mluvit.
- průchod rudým mořem je poutavý a nepotřebuje moc výklad. Je vhodné dodat, že Izraelci procházejí vodou z otroctví do svobody, ze smrti do života – průchod vdami rudého moře je jako křest. Moře také v Bibli znamená smrt, příběh tedy předpovídá průchod Krista skrze hrob do věčného života.
- na místě, kde Izraelci jsou, jsou vlastně v pasti – a zavedl je tam sám Hospodin. Mohou buď jen doufat, že v moři se otevře průchod nebo propadnout zoufalství – což pak skutečně udělají. Když se sami dostaneme do bezvýchodné situace, vlastně se tím jen dozvídáme pravdu o životě, kterou si jinak nepřipouštíme. Sice, každý život, i ten nejskvělejší nakonec končí stářím, bezmocí a smrtí. Ježíš řekl: Na co je člověku, když získá celý svět, ale svou vlastní duši ztratí. A tak, když je nám samým zle a nevidíme východisko, můžeme si říci: Těžkosti, které na mě přišly teď, přišly by jednou stejně. Ted' jde o to, zda věřím, že Bůh mě nakonec může dostat ze všeho, že nezemřu věčně, nebo jestli tomu nevěřím – pak je stejně všechno jedno.
- **zatvrdím srdce Egyptanů ... oslavím se na faraónovi** V Písmu často zaráží, že Bohu velmi jde o jeho vlastní slávu, mnoho věcí dělá pro svou slávu. To je něco, co právem odsuzujeme u lidí. Ale u Boha musíme věc posuzovat jinak. Bůh je Pravda, Láska, Život,

Spravedlnost. A když jsou všechny tyto věci mezi lidmi ve vážnosti, žije se dobře. Je i v našem zájmu, aby byl Bůh slavný, protože pak jsou ve vážnosti i všechny dobré věci, které představuje. Proto se modlíme „posvět se jméno Tvé“

Návrh výkladu

1. To něco málo o Pelištejcích z Postřehů – budou se totiž potom objevovat šťastěji.
2. Bůh Izraelce nepošle bojovat proti dobře vyzbrojeným a opevněným Pelišťjcům, protože na to jsou ještě moc „malí“. Stejně tak vaši rodiče šetří vaše mladší sourozence, říkají: „Je ještě malá/malý“. Kdo je větší, musí už umět prokázat statečnost, sílu, prostě ukázat, co umí. Proto rodiče říkají „už jsi velký“. Všechno, co děláme poprvé, se zdá hrozně těžké, nemožné, ale později nám to jde už snáze.
3. Vzali s sebou Josefovy kosti, protože to jediné po něm zbylo a ty kosti jednou ožijí a stane se z nich zase živý člověk.
4. Sloup oblakový stíní, sloup ohnivý svítí.
5. Bůh schválně zavedl Izraelce na místo, ze kterého se nedalo utéct než mořem, schválně za nimi poslal Egyptany, aby jim mohl ukázat svou moc a sílu a lásku a aby v něj uvěřili.
6. Dále vyprávět příběh přechodu přes moře, který je jedním z nejzajímavějších v Bibli.

Kulisy vyprávění

- bojový vůz měl dvě kola, trochu jako vozíky, se kterými se dnes závodí s koňmi nebo jako vozí dvoukolák, se kterým se jezdí do lesa na dřevo / vozí se v něm tráva atd. Měl vozataje – „řidiče“, střelce z luku a štítonoše, který před střelcem držel štít. Vůz měl na osách kol kosy, které podsekávaly nohy bojovníků, kolem kterých vůz projížděl. Byl to takový tank starověku a těch tanků tam najednou bylo šest set, určitě zakrývaly celý

obzor a musel to být strašný pohled.

- **Hospodin hnal moře silným východním větrem** jak přesně vypadalo to rozdělení moře dnes již nikdo neví. Mohlo to být skutečně tak, jak si to nejčastěji představujeme – prostě takový příkop ve vodě. Nebo moře v tom místě nebylo tak hluboké a mohlo to vypadat přirozeněji, asi jako když je koryto řeky na nějakém místě široké a když klesne hladina, dá se přejít skoro po suchu. Důležité však je, že se ta věc stala zrovna když ji Izraelci potřebovali a že je zachránila. Sám zázrak přitom k víře nestačí – Izraelci viděli tento div, všichni, mnoho tisíc světků a stejně budou později proti Bohu reptat a pochybovat o něm.

Aktivity

- děti si mohou zkusit foukat třeba do talíře s obrázkem na dně, naplněného třeba čajem nebo šťávou – a uvidí, jak „vítr“ rozděluje „moře“, takže je vidět dno.

Odkaz na pracovní list

[23 Přejít Rudého moře](#)

Kam dále

[NŠ Louny](#)

Cílová skupina

[Školní](#)

Katechetické cykly

[NŠ Louny](#)

Biblický odkaz (kat)

[Exodus 13,17–15,21](#)